

galerija
DESSA

TRETJA NAGRADA
Avtor: **NICOLA DI PIETRO, PADOVA, ITALIJA**

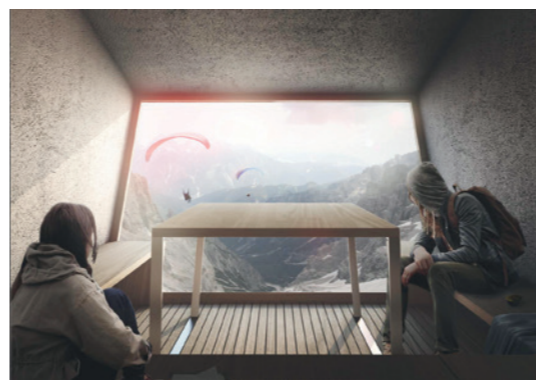
Predlagano arhetipsko nomadsko zavetišče s pridihom skralnosti ima močno simboliko. Rešitev odlikuje prepričljiv dialog z gorsko pokrajino, saj se biviak z zunanjo podobo v obliki vitkega trikotnika poskuša poistovetiti z vrhovi v ozadju. S kamnitim podstavkom, ki je geometrijski podaljšek stavbe v enakem naklonu, se stavba staplja s skalnato pokrajino in postane njen sestavni del. Enostavna lesena nadgradnja je sodobna in obenem dosledna interpretacija starih zavetišč, saj je lesena tudi zunanja obloga. Z logiko arhetipske enostavnosti so oblikovana tudi kvadratna okna in vhod v obliki oglatega okvira, ki prebada steno dvokapnice in zagotavlja zunanji nadstrešek. V celoti lesen interier je zasnovan asketsko, pa vendar z dobrim prostorskim izkoristkom in pravilno delitvijo na posamezne cone. Zaradi pokončne zasnove prostora so ležišča razporejena celo v treh nadstropjih.

DRUGA NAGRADA
Avtorji: **MARCO COLETTI in STEFANO D'ELIA, TRBIŽ/TREVISO, ITALIJA**

Natečajni predlog izstopa z obdelavo zunanjega ovoja s kriččo fluorescentno barvo, zaradi česar je objekt odlično viden iz daljave v vseh vremenskih pogojih. Umeščen v stene pogorja Marmarole je kot majhen diamant, ki se sveti v sončni svetlobi visoke nadmorske višine. S formo prisekanega in obenem kompaktnega kristala se dobro prilagaja zunanjim vplivom vetra, snega in topografije ter se oblikovno sklada s pokrajino. Vhod z nišo in majhnim vetrolovom nudi zavetje ob vstopanju v objekt. Notranji prostor je funkcionalno dobro razdelan na potrebne cone. Predlagano rešitev odlikuje originalna zasnova vogalnega okna, ki razširi panoramski pogled v pokrajino.

PRVA NAGRADA
Avtorji: **ALBERTO MOTTOLA, SIMONE GOBBO, DAVIDE DE MARCHI, STUDIO DEMOGO, TRBIŽ/TREVISO, ITALIJA**

Natečajni predlog se s korektno odčitano orografijo odlično vključuje v naravni kontekst. Z močno poudarjeno vizualno osjo je kot velik daljnogled, ki usmerja pogled v dolino. Kot prevrtni skalni steber je položen na brežino. Sorodnost s skalnim okoljem se odlikava z oglatim oblikovanjem z odsekanimi linijami in grobo strukturirano sivo kovinsko oblogo. Razmerje do krajine se odlikava tudi v notranjosti, kjer je sicer enoten prostorski tunel spretno razdeljen na prostorske prekate. Ti si v stopnjah sledijo od spodnjega bivalnega do zgornjih spalnih koticov in tako uporabnikom omogočajo dovolj prostora in hkrati intimnosti. Z zasnovo, ki skozi celoten interier omogoča pogled v dolino ali navzgor proti pogorju Marmarole, je poudarjena večplastnost gorske motivike, ki jo označuje dvojnost nasprotnih si polov med dolino in vrhovi ter ponavljanje elementov gorskega ambianta v višinskem zaporedju. Rešitev odlikuje minimalna intervencija pri postavitvi na obstoječa tla, saj je postavljen le na tri kovinske podpore, skrite pod objekt, s čimer daje vtis lebdenja.

Kustosi razstave
Ernes Ivo Buzzi, Miha Kajzelj, Damjana Završek Hudnik

Razstavo sofinancira

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KULTURO

BIVIAK FANTON V ITALIJANSKIH DOLOMITIH

REŠITVE MEDNARODNEGA ARHITEKTURNEGA NATEČAJA

september 2016

Zbiranje fotografij v 4. ST-1000 Ljubljana

Razstava natečajnih del za bivak Fanton v italijanskih Dolomitih v skupini Marmarole je pomembna, ker prikazuje primer dobre prakse: arhitekturni natečaj, ki se je zaključil februarja 2015, je eden prvih natečajev za načrtovanje bivakov na svetu nasploh. Z natečajem se izpostavlja pomen objektov gorskih postojank in njihovega načrtovanja. V nasprotju z ustaljenim javnim mnenjem, da gre marginalne objekte, so bivaki v resnici pomembni javni objekti, vredni najboljšega arhitekturnega načrtovanja: pomembni so za preživetje marsikaterega gornika, ob tem pa ne gre pozabiti na dejstvo, da so postavljeni v neokrnjeno in dragoceno okolje gorske narave, zato je njihova preiščljena umestitev še kako pomembna.

Bivaki kot funkcionalno poseben in hkrati univerzalen tip gorske postojanke predstavljajo izjemen arhitekturni izziv. Načrtovanje mora upoštevati ekstremne naravne danosti ter izjemno zahtevne pogoje postavitve in gradnje. Kot arhitektura robnih pogojev urbanizacije izpostavljajo odnos človeka do narave in ponovno postavljajo pod vprašaj vse najpomembnejše vidike gradnje v naravi: umestitev v naravno okolje, pritrjevanje na matična tla (temeljenje), prilagojenost ekstremnim vremenskim pogojem (veter in velike količine snega), notranja izkoriščenost prostora (ergonomija), energetska učinkovitost, fleksibilnost notranje zasnove, hiter način gradnje v kratki gradbeni sezoni, uporaba odpornih materialov in sodobne visoke tehnologije.

Natečajna naloga je zahtevala nadomestitev starega, dotrajane bivaka z novim objektom na višji, bolj atraktivni, a tudi bolj izpostavljeni lokaciji. Na mednarodni natečaj z žirijo uglednih strokovnjakov iz Italije in Švice je prispelo 274 elaboratov. Zmagovalni projekt je pogumna in pametna arhitektura, ki se domiselno in spoštljivo vključuje v naravno okolje, obenem pa kvalitetno razrešuje vse naštetе vidike gradnje v gorah.

Natečaj je pomemben tudi za Slovenijo, kjer se v zadnjih petnajstih letih na področju gradnje bivakov marsikaj dogaja: od petnajstih bivakov jih je kar pet sodobno arhitekturno zasnovanih. Še bolj pomembna pa je prenova celotnega fonda okrog 160-ih planinskih koč, katerih prenova bi lahko oz. morala potekati z arhitekturnimi natečaji. Mednarodni natečaj za bivak Fanton je primer dobre prakse, za katero se moramo potruditi tudi pri nas.

Miha Kajzelj

PRVO PRIZNANJE

Avtor: ELEONORA CECCONI, PRATO, ITALIJA

Natečajni predlog odlikuje visoka skulpturalna in poetična vrednost, ki odlično komunicira z monumetalnostjo gorske pokrajine. Notranji prostor je ujet med dve v prerezu rahlo nagnjeni in zamaknjeni steni, ki evocirata tektonske premike skalnatih klad. Notranji prostor je skoraj kot majhno svetišče, kjer stopnje za počitek sledijo naravnemu padcu terena, spodaj pa se skozi celostenski steklen preboj odpira pogled na svet z višine. Zgradba s svojo minimalistično in hkrati rustikalno zunanjo podobo v obliki razklane lesene klade spominja na arhetipsko stavbo, ki od helenizma do danes predstavlja odnos med naravnim in umetnim oziroma med določnim in neskončnim.

DRUGO PRIZNANJE

Avtorji: MARCELLO ALESSANDRO BOLDRINI, GENOVA-PARIZ, ITALIJA-FRANCIJA

Sferična zasnova je zelo dobra aerodinamična rešitev, saj je objekt brez vogalov, kjer se izgublja energija. Zaradi oblike je tudi energetska učinkovita in ima majhne toplotne izgube pri najmanjši možni površini. Z zunanjo podobo v obliki krogle kot neznanu vesoljsko plovilo izstopa iz gorske pokrajine. Notranjost je jasno ločena na ergonomsko zasnovano spalno nadstropje in bivalno pritličje z dobro razdelanimi conami vhoda. S pozicijo vhoda na višini in hkrati stran od brega, je dobro razrešen problem zasneženosti vhoda. Projekt odlikuje tudi velika pozornost, ki jo namenja inovativni trajnostni zasnovi iz naravnih materialov z leseno konstrukcijo in fasadnimi paneli iz lanenih vlaken.

TRETJE PRIZNANJE

Avtor: PIETRO BROVAZZO, TRBIŽ/TREVISO, ITALIJA

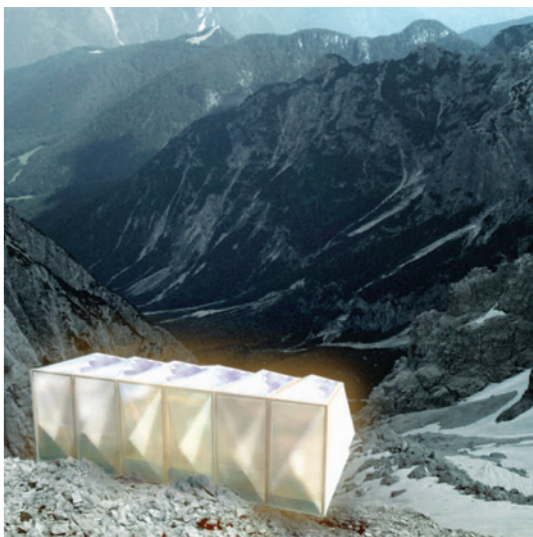
Natečajni predlog odlikuje modularna gradnja, ki je prilagodljiva glede na velikost investicije ali spremenljivost zelene kapacitete bivaka. Streha je zasnovana kot zaobljena aerodinamična opna: podolgovati, modularno sestavljen volumen, ki se nagiba k terenu, se prilagaja vetru in upira teži velike količine snega. Ko je spodnji del bivaka pod snegom, je zimski vhod urejen s stehe. Notranjost je oblikovana kot sodoben atmosferski studio z ergonomskim in poudarjeno estetskim oblikovanjem.

ČETRTO PRIZNANJE

Avtor: RAFFAELE ROTA, BERGAMO, ITALIJA

Natečajni predlog odlikuje simbolna moč rešitve, saj močno izstopa po načinu postavitve v obliki poševno štrlečega stebra, ki v širši okolici deluje kot prostorski orientir oziroma znak v prostoru. Fizični izvor takšne postavitve izhaja iz podobe naključno odloženih balvanov, ki jih na dnu moren odlagajo ledeniki. Objekt je zasnovan dvodelno: iz tal štrli betonski podstavek, lesena nadgradnja pa je navzven oblečena z gladko odsevno ploščevino, ki zrcali sončno svetlobo ali okoliško gorsko pokrajino. Lesen interier sledi radikalni zasnovi projekta: zgornja stranica kubusa je obdelana kot okno čez celo površino, pred njim pa je kot komandi pult ladje umeščen jedilni prostor bivaka. Spalna cona je na stopnjah ob stopnicah v nadstropje.

PETO PRIZNANJE

Avtor: GIOVANNI MAGNABOSCO, VICENZA, ITALIJA

Natečajni predlog odlikuje sodobna in inovativna rešitev zunanjega ovoja volumna, ki je rezultat izotropije modulov, obdelanih v polikarbonatu. Ideja izvira iz geološko kemične sestave dolomitne skale, ki jo sestavljajo fasetirane strukture kristalov različnih barv in prosojnosti, kar se v interieru zavetišča odraža z igro vizualnih in svetlobnih efektov v različnih delih dneva ali noči. Zavetišče je sestavljeno iz modulov, ki predstavljajo osnovno bivalno enoto, in jih je z nizanjem v vzdolžni smeri moč sestaviti v različno velike zaključene celote. Moduli imajo glede uporabe fleksibilno zasnovo, ki omogoča umestitev spalne in bivalne cone že v enem modulu, ali pa se le-te z multiplikacijo razdelijo po posameznih funkcionalno ločenih modulih. Konstrukcija je lahka, skeletna, vsak izmed modulov je v tla pritrjen z le eno točkovno pritrditvijo.